

1. Suunised standardväärtpaberistamise kriteeriumide kohta muude kui varaga tagatud kommertsväärtpaberite väärtpaberistamisel

EBA/GL/2018/09

12. detsember 2018

Suunised

standardväärtpäberistamise
kriteeriumide kohta
muude kui varaga tagatud
kommertsväärtpäberite
väärtpäberistamisel

1. Vastavus- ja aruandluskohustused

Käesolevate suuniste staatus

1. Käesolev dokument sisaldab määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 kohaselt välja antud suuniseid¹. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused ja suuniste lõikes 8 nimetatud muud adressaadid võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid järgida.
2. Suunistes esitatakse Euroopa Pangandusjärelevalve (EBA) seisukoht nõuetekohase järelevalvetava kohta Euroopa Finantsjärelevalve Süsteemis ehk kuidas tuleks liidu õigust konkreetses valdkonnas kohaldada. Pädevad asutused, kelle suhtes suuniseid kohaldatakse, peaksid neid järgima ja kaasama need sobival viisil oma tavadesse (nt muutes õigusraamistikku või järelevalveprotsesse), sealhulgas juhul, kui suunised on suunatud peamiselt asutustele.

Aruandlusnõuded

3. Määruse (EL) nr 1093/2010 artikli 16 lõike 3 kohaselt peavad pädevad asutused teatama EBA-le kuupäevaks ([pp.kk.aaaa]), kas nad järgivad või kavatsevad järgida kõnealuseid suuniseid, või vastasel juhul mittejärgimise põhjused. Kui selleks tähtajaks teadet ei saada, peab EBA pädevat asutust nõudeid mitte täitvaks. Teated tuleks saata EBA veebilehel avaldatud vormil aadressil compliance@eba.europa.eu, märkides viite „EBA/GL/201x/xx“. Teate peaksid saatma isikud, kes on asjakohaselt volitatud esitama oma pädeva asutuse nimel nõuete järgimise teateid. Nõuete järgimise staatuse mis tahes muutusest tuleb EBA-le teada anda.
4. Kooskõlas EBA määruse artikli 16 lõikega 3 avaldatakse teated Euroopa Pangandusjärelevalve veebilehel.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1093/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Pangandusjärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/78/EÜ (ELT L 331, 15.12.2010, lk 12).

2. Sisu, kohaldamisala ja mõisted

Sisu

5. Käesolevates suunistes täpsustatakse muude kui varaga tagatud kommertsväärtpaperite lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaperistamise kriteeriumid kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määruse (EL) 2017/2402² artiklitega 20, 21 ja 22.

Kohaldamisala

6. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse muude kui varaga tagatud kommertsväärtpaperite lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaperistamise kriteeriumide suhtes.
7. Pädevad asutused peaksid kohaldama käesolevaid suuniseid kooskõlas määruse (EL) 2017/2402 kohaldamisalaga, mis on sätestatud selle artiklis 1.

Adressaadid

8. Käesolevad suunised on adresseeritud määruse (EL) 2017/2402 artikli 29 lõikes 1 ja 5 viidatud pädevatele asutustele ning määruse kohaldamisalasse kuuluvatele muudele adressaatidele.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2402, millega kehtestatakse väärtpaperistamise üldnormid ning luuakse lihtsa, läbipaistva ja standarditud väärtpaperistamise erinormid ning millega muudetakse direktiive 2009/65/EÜ, 2009/138/EÜ ja 2011/61/EL ning määrusi (EÜ) nr 1060/2009 ja (EL) nr 648/2012 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 35).

3. Rakendamine

Kohaldamiskuupäev

9. Käesolevaid suuniseid kohaldatakse alates 15. maist 2019.

4. Lihtsusega seotud kriteeriumid

4.1 Tegelik müük, loovutamine või sama õigusliku toimega ülekandmine, kinnitused ja tagatised (artikli 20 lõiked 1–6)

Tegelik müük, loovutamine või sama õigusliku toimega ülekandmine

10. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 1 kohaldamiseks ja selleks, et õigustada kolmandate isikute usaldust, sealhulgas nende kolmandate isikute usaldust, kes kontrollivad lihtsate, läbipaistvate ja standarditud väärtpaberistamise (standardväärtpaberistamise) nõuetele vastavust määruse artikli 28 kohaselt, ning pädevate asutuste selles määratletud nõuetele vastavust, tuleks esitada kõik alljärgnev:

- (a) kinnitus tegeliku müügi kohta või selle kohta, et kohaldatava riikliku raamistiku alusel eraldab loovutamine või ülekandmine aluspositsioonid müüja, tema võlausaldajate ja likvideerijate omadest, sealhulgas müüja maksejõuetuse korral, samasuguse õigusliku toimega, mis oleks saavutatud tegeliku müügiga;
- (b) punktis a nimetatud kinnitus tegeliku müügi, loovutamise või sama õigusliku toimega ülekandmise täitmisele pööratavuse kohta müüja või kelle tahes muu kolmanda isiku suhtes, kohaldatava riikliku raamistiku alusel;
- (c) tagastamisriskide ja ümberliigitamise riskide hinnang.

11. Punktis 10 nimetatud aspektide kinnitus peab olema väljastatud kvalifitseeritud välise õigusnõustaja õigusliku arvamuse alusel, välja arvatud korduvate emiteerimise korral eraldi väärtpaberistamisstruktuuridesse või ühisusaldusfondidesse, mis kasutavad ülekandmiseks samasuguseid õiguslikke mehhanisme, sealhulgas juhtudel, kui õiguslik raamistik on sama.

12. Punktis 11 nimetatud õiguslik arvamus peab olema kättesaadav ja tuleb esitada kellele tahes kolmandale isikule, kes kontrollib standardväärtpaberistamise nõuetele vastavust määruse (EL) 2017/2402 artikli 28 kohaselt, ja mis tahes asjaomasele pädevale asutusele, kes on nimetatud sama määruse artiklis 29.

Müüja krediitkvaliteedi oluline halvenemine

13. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 5 kohaldamiseks peaks tehingu dokumentides müüja krediitkvaliteedi olulise halvenemise kohta olema märgitud krediitkvaliteedi künnised, mis on objektiivselt jälgitavad ja seotud müüja finantsolukorraga.

Müüja maksejõuetus

14. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 5 kohaldamiseks peaks müüja maksejõuetuse käivitav sündmus viitama vähemalt seaduskohasele maksejõuetusele, nagu on määratletud riiklikes õigusraamistikes.

4.2 Aluspositsiooni sobivuskriteeriumid, aktiivne portfelli valitsemine (artikli 20 lõige 7)

Aktiivne portfelli valitsemine

15. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 7 kohaldamiseks tuleb aktiivset portfelli valitsemist mõista kui portfelli valitsemist, mis vastab järgmisest kahest tingimusest ühele:

- (a) portfelli valitsemise tulemusena sõltuvad väärtpaberistamise tulemusnäitajad nii aluspositsioonide tulemusnäitajatest kui ka väärtpaberistamise portfelli valitsemise tulemusnäitajatest, mistõttu ei ole investoril võimalik modelleerida aluspositsioonide krediidiriski ilma portfelli valitseja portfelli valitsemise strateegiat arvestamata;
- (b) portfelli valitsetakse spekulatiivsel eesmärgil, et saavutada paremad tulemusnäitajad, suurem tootlus, üldine finantstulu või muu puhtalt rahaline või majanduskasu.

16. Portfelli valitsemise tehnikad, mida ei saa lugeda aktiivseks portfelli valitsemiseks, on muu hulgas järgmised:

- (a) aluspositsioonide asendamine või tagasiostmine kinnituste ja tagatiste rikkumise tõttu;
- (b) regulatiivsete vaidluste või uurimistega seotud aluspositsioonide asendamine või tagasiostmine vaidluse lahendamise või juurduse lõpetamise lihtsustamiseks;
- (c) aluspositsioonide täiendamine amortiseeritud või makseviivituses olevate riskipositsioonide asendamisega aluspositsioone lisades uueneva perioodi jooksul;
- (d) uute aluspositsioonide omandamine n-ö käivitamisperioodi jooksul, et viia aluspositsioonide väärtus kooskõlla väärtpaberistamise kohustuste väärtusega;
- (e) aluspositsioonide tagasiostmine lõpetava ostuoptiooni kasutamise kontekstis määruse (EL) 2017/2401 artikli 244 lõike 3 punkti g kohaselt;
- (f) makseviivituses olevate riskipositsioonide tagasiost nende sissenõudmis- ja likvideerimisprotsessi lihtsustamiseks;
- (g) aluspositsioonide tagasiost määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 13 kohase tagasiostukohustuse alusel.

Selged sobivuskriteeriumid

17. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 7 kohaldamiseks tuleb kriteeriume mõista kui selgeid, kui neile vastavust saab määrata kohtulikult, kas õiguslikult või faktiliselt või mõlemal viisil.

Sobivuskriteeriumid, millele peavad vastama riskipositsioonid, mis pärast tehingu sulgemist kantakse üle väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale

18. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 7 kohaldamiseks tuleb esialgsete aluspositsioonide suhtes kohaldatavatele sobivuskriteeriumidele vastamist mõista kui sobivuskriteeriume, mis vastavad järgmisest kahest tingimusest ühele:

- (a) tavaliste väärtpaberistamiste korral on need vähemalt sama ranged kui esialgsete aluspositsioonide suhtes tehingu sulgemisel kohaldatavad sobivuskriteeriumid;
- (b) väärtpaberistamiste korral, kus emiteeritakse mitu väärtpaberite seeriat, sealhulgas ühisusaldusfondid, on need vähemalt sama ranged kui kõige viimasena emiteeritud esialgsete aluspositsioonide suhtes kohaldatavad sobivuskriteeriumid, mille tulemusena võivad sobivuskriteeriumid sulgemiste vahel erineda, kokkuleppel väärtpaberistamise osapooltega ja tehingu dokumentide kohaselt.

19. Punkti 18 kohaselt aluspositsioonidele kohaldatavad sobivuskriteeriumid tuleks täpsustada tehingu dokumentides ja need peaksid osutama riskipositsiooni tasemel kohaldatavatele sobivuskriteeriumidele.

4.3 Homogeensus, aluspositsioonide kohustused, perioodilised maksevood, vabalt võõrandatavate väärtpaberite keeld (artikli 20 lõike 8)

Lepinguliselt siduvad ja täitmisele pööratavad kohustused

20. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 8 kohaldamiseks tuleks lepinguliselt siduvaid ja täitmisele pööratavaid kohustusi, mis annavad võlgnike ja (kui kohaldatav) garantiandjate suhtes täieliku regressiõiguse, mõista järgmiselt: need tähendavad kõiki investoritele asjakohaseid lepingutingimustes olevate kohustuste aluspositsoone, sest mõjutavad võlgniku ja (kui kohaldatav) garantiandja mis tahes kohustust teostada makseid või esitada tagatisi.

Perioodiliste maksevoogudega riskipositsioonid

21. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 8 kohaldamiseks peaksid kindlapiiriliste perioodiliste maksevoogudega riskipositsioonid hõlmama järgmist:

- (a) ühes osas tasutavad riskipositsioonid uueneva väärtpaberistamise korral määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 12 kohaselt;
- (b) krediitkaartidega seotud riskipositsioonid;

- (c) riskipositsioonid, mille osamaksed koosnevad intressidest ja kus põhisumma makstakse tagasi lõpptähtajal, sealhulgas ainult intressimaksetega hüpoteeklaenuid;
- (d) riskipositsioonid, mille osamaksed koosnevad intressidest ja põhisumma osalisest tagasimaksest, kui on täidetud üks järgmisest kahest tingimusest:
 - (i) järelejäänud põhisumma makstakse tagasi lõpptähtajal;
 - (ii) põhisumma tagasimakse sõltub riskipositsiooni tagava vara müügist määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 13 ja suuniste punktide 48–50 kohaselt;
- (e) ajutiste maksepuhkustega riskipositsioonid, mille võlgnik ja laenuandja on lepingus kokku leppinud.

4.4 Laenude väljastamise standardid, väärtpaberistamise tehingu algataja asjatundlikkus (artikli 20 lõige 10)

Samalaadsed riskipositsioonid

22. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 10 kohaldamiseks loetakse riskipositsioone samalaadseteks, kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- (a) riskipositsioonid kuuluvad ühte järgmistest varakategooriatest, mis on nimetatud delegeeritud määruses, milles täpsustatakse, mis aluspositsioone loetakse homogeenseteks määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 8 ja artikli 24 lõike 15 kohaselt:
 - (i) eluasemelaenuid, mis on tagatud ühe või mitme hüpoteegiga elamukinnisvarale, või eluasemelaenuid, mis on täielikult tagatud aktsepteeritava krediidiriski kaitse andja poolt, kes on nimetatud määruse (EL) nr 575/2013 artikli 201 lõikes 1 ja kes vastavad krediitkvaliteedi astmele 2 või sellest kõrgemale astmele määruse 3. osa II jaotise 2. peatüki kohaselt;
 - (ii) kommerts-laenuid, mis on tagatud ühe või mitme hüpoteegiga ärikinnisvarale või muule äripinnale;
 - (iii) laenuvõimalused, mis on antud üksikisikutele isikliku, perekondliku või majapidamises tarbimise eesmärgil;
 - (iv) autolaenuid ja liisingud;
 - (v) krediitkaardinõuded;
 - (vi) nõuded klientide vastu;
- (b) riskipositsioonid kuuluvad mikro-, väikestele, keskmise suurusega ja muud liiki ettevõtetele ja äriühingutele antud laenuvõimaluste varakategooriasse, sealhulgas

laenud ja liisingud, mis on nimetatud delegeeritud määruse artikli 2 lõikes d, milles täpsustatakse, mis aluspositsioone loetakse homogeenseteks määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 8 ja artikli 24 lõike 15 kohaselt kui teatud liiki võlgnike aluspositsioonid;

- (c) kui nad ei kuulu ühtegi käesoleva alapunktides a ja b nimetatud varakategooriasse, ning nagu on nimetatud delegeeritud määruses, milles täpsustatakse, mis aluspositsioone loetakse homogeenseteks määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 8 ja artikli 24 lõike 15 kohaselt, jagavad aluspositsioonid samalaadseid tunnuseid võlgniku liigi, tagatisõiguse järgu, kinnisvara liigi ja/või jurisdiktsiooni alusel.

Vähemalt sama ranged laenude väljastamise standardid

23. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 10 kohaldamiseks tuleb väärtpaberistatud riskipositsioonidele kohaldatavaid laenude väljastamise standardeid võrrelda laenude väljastamise standarditega, mida kohaldatakse samalaadsetele riskipositsioonidele väärtpaberistatud riskipositsioonide algatamise ajal.

24. Selle nõudega vastavuses olemine ei nõua, et väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja peaks väärtpaberistatud riskipositsioonide valimise ajal või täpselt nende väärtpaberistamise ajal hoidma oma bilansis samalaadseid riskipositsioone, samuti ei nõua see, et samalaadseid riskipositsioone algatati tegelikult väärtpaberistatud riskipositsioonide algatamise ajal.

Oluliste muutuste avalikustamine võrreldes varasemate laenude väljastamise standarditega

25. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 10 kohaldamiseks tuleb olulisi muutusi laenude väljastamise standardites, mille täielik avalikustamine on nõutav, mõista kui selliseid olulisi muutusi laenude väljastamise standardites, mida kohaldatakse riskipositsioonidele, mis kantakse üle või loovutatakse väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale pärast väärtpaberistamise sulgemist portfelli valitsemise kontekstis, nagu on viidatud lõigetes 15 ja 16.

26. Selliseid laenude väljastamise standardite muutusi tuleks lugeda olulisteks, kui need on seotud ühega järgmisest kahest laenude väljastamise standardite muutuste liigist:

- (a) muutused, mis mõjutavad laenude väljastamise standardite samalaadsuse nõuet, mis on täpsustatud delegeeritud määruses, milles täpsustatakse, mis aluspositsioone loetakse homogeenseteks määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 8 ja artikli 24 lõike 15 kohaselt;
- (b) muutused, mis mõjutavad oluliselt aluspositsioonide portfelli üldist krediidiriski või eeltavaid keskmisi tulemusnäitajaid, ilma et need oluliselt muudaks aluspositsioonidega seotud krediidiriski hindamise käsitust.

27. Kõigi laenude väljastamise standardite muutuste avalikustamine peaks sisaldama muutuste eesmärgi selgitusi.
28. Klientide vastu esitatud nõuete suhtes, mis ei ole algatatud laenu vormis, tuleks artikli 20 lõike 10 viidet laenude väljastamise standarditele mõista kui laenude väljastamise standardeid, mida müüja kohaldab lühiajalistele laenudele, mis on üldiselt sellist liiki, mille tulemusel tekib väärtpaberistatud riskipositsioon ja mida pakutakse klientidele seoses oma toodete ja teenuste müügiga.

Eluasemelaenud

29. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 10 kohaldamiseks ei peaks aluspositsioonide kogum sisaldama eluasemelaene, mida nii turustati kui ka väljastati eeldusel, et laenuaotlejat või vahendajaid teavitati, et esitatud teavet ei pruukinud laenuandja kontrollida.
30. See nõue ei hõlma eluasemelaene, mida väljastati, kuid ei turustatud eeldusel, et laenuaotlejat või vahendajaid teavitati, et esitatud teavet ei pruukinud laenuandja kontrollida, või nad said sellest teada pärast laenu väljastamist.
31. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 10 kohaldamiseks tuleks esitatud teabeks lugeda üksnes asjakohast teavet. Teabe asjakohasus peaks põhinema sellel, kas teave on asjakohane laenu väljastamise parameeter, näiteks teave, mida loetakse asjakohaseks laenuvõtja krediitvõime hindamisel, tagatisele juurdepääsu hindamisel ja pettuste riski vähendamisel.
32. Tavaliselt loetakse asjakohaseks teabeks üldiste tulu mittetoovate hüpoteegiga tagatud eluasemelaenude korral sissetulekut ja tulutoovate hüpoteegiga tagatud eluasemelaenude korral renditulu. Teavet, mis ei ole laenude väljastamise parameetrina kasulik, näiteks mobiiltelefoninumbrid, ei tuleks lugeda asjakohaseks teabeks.

Kolmandate riikide samaväärsed nõuded

33. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 10 kohaldamiseks tuleks kolmandate riikide laenuvõtjate krediitvõimet hinnata (kui kohaldatav) järgmiste põhimõtete alusel, nagu on sätestatud direktiivides 2008/48/EÜ ja 2014/17/EÜ:
- (a) enne krediitilepingu sõlmimist hindab laenuandja laenuvõtja krediitvõimet piisava teabe alusel, mis on saadud laenuvõtjalt ja vajaduse korral asjaomase andmebaasi andmete põhjal;
 - (b) kui lepingupooled lepivad kokku krediidi kogusumma muutmise pärast krediitilepingu sõlmimist, peaks krediidiandja ajakohastama tema käsutuses oleva finantsteabe laenuvõtja kohta ning hindama laenuvõtja krediitvõimet enne krediidi kogusumma mis tahes olulist suurendamist;

- (c) laenuandja peaks enne krediidilepingu sõlmimist põhjalikult hindama laenuvõtja krediidivõimet, asjakohaselt arvestades tegureid, et kontrollida laenuvõtja väljavaateid täita krediidilepingu kohustusi;
- (d) hindamise aluseks olev menetlus ja teave tuleks dokumenteerida ja säilitada;
- (e) krediidivõime hindamisel ei tuleks tugineda ülekaalukalt asjaolule, et elamukinnisvara väärtus ületab krediidi summat, või eeldusele, et elamukinnisvara väärtus tõuseb, v.a kui krediidilepingu eesmärk on elamukinnisvara ehitamine või renoveerimine;
- (f) laenuandjal ei tohiks olla võimalust lepingut pärast selle sõlmimist laenuvõtja kahjuks tühistada või muuta põhjendusega, et krediidivõimet hinnati valesti;
- (g) laenuandja peaks võimaldama laenuvõtjale krediiti ainult siis, kui krediidivõime hindamise tulemus osutab, et on tõenäoline, et krediidilepingust tulenevad kohustused täidetakse krediidilepinguga nõutavatel tingimustel;
- (h) laenuvõtja krediidivõimet tuleks uuesti hinnata ajakohastatud teabe alusel enne krediidi kogusumma mis tahes olulist suurendamist krediidilepingu sõlmimise järel, v.a kui selle täiendava krediidi andmisega arvestati esialgses krediidivõime hinnangus.

Väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja asjatundlikkuse määramise kriteeriumid

34. Et määrata, kas väärtpaberistamise tehingu algatajal või algsel laenuandjal on asjatundlikkus määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 10 kohaste väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamise alal, tuleks rakendada mõlemat järgmist tingimust:

- (a) väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja juhtorgani liikmetel ning kõrgemal juhtkonnal, kes ei ole juhtorgani liikmed ja vastutavad väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamise eest, peavad olema piisavad teadmised ja oskused väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamise kohta;
- (b) arvestada tuleb järgmisi asjatundlikkuse kvaliteedi põhimõtteid:
 - (i) juhtorgani ja kõrgema juhtkonna liikmete roll ja kohustused ning nõutav suutlikkus peaks olema piisav;
 - (ii) juhtorgani ja kõrgema juhtkonna liikmete varasemate ametikohtade töökogemus, haridus ja koolitus peaksid olema piisavad;
 - (iii) juhtorgani ja kõrgema juhtkonna osalemine riskipositsioonide algatamisega seotud funktsiooni juhtimisstruktuuris peab olema asjakohane;

- (iv) usaldatavusnõuete täitmisele allutatud üksuse korral tuleks üksusele antud reguleeriva asutuse lube pidada väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamisel asjakohaseks.

35. Väärtpaberistamise tehingu algatajat või algset laenuandjat tuleks pidada asjatundlikuks, kui kehtib üks järgmisest kahest tingimusest:

- (a) üksuse või konsolideerimisgrupi, kuhu üksus kuulub raamatupidamise või usaldatavusnõuete täitmise eesmärgil, äritegevus on hõlmanud väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamist vähemalt viie aasta jooksul;
- (b) kui punktis a nimetatud nõue ei ole täidetud, tuleks väärtpaberistamise tehingu algatajat või algset laenuandjat pidada asjatundlikuks, kui ta täidab mõlemat järgmist nõuet:
 - (i) vähemalt kahel juhtorgani liikmel on vähemalt viieaastane isiklik asjaomane töökogemus väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamisel;
 - (ii) kõrgema juhtkonna liikmetel, kes ei ole juhtorgani liikmed ja vastutavad väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamise eest, on vähemalt viieaastane isiklik asjaomane töökogemus väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide algatamisel.

36. Töökogemuse aastate tõendamiseks tuleks asjaomast asjatundlikkust avalikustada piisavalt üksikasjalikult ja kehtivate konfidentsiaalsusnõuete kohaselt, et investorid saaksid täita oma kohustusi määruse (EL) 2017/2402 artikli 5 lõike 3 punkti c kohaselt.

4.5 Keeld makseviivituses olevate riskipositsioonide ja riskipositsioonide halvenenud krediitkvaliteediga võlgnike või garantiiandjate suhtes (artikli 20 lõige 11)

Makseviivituses olevad riskipositsioonid

37. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 11 esimese lõigu kohaldamiseks tuleks makseviivituses olevaid riskipositsioone tõlgendada määruse (EL) nr 575/2013 artikli 178 lõike 1 tähenduses, nagu on täpsustatud delegeeritud määruses tähtajaks tasumata krediidi iseloomuga nõude olulisuse piirmäära kohta, mis on välja töötatud selle määruse artikli 178 kohaselt, ja EBA suunistes makseviivituse mõiste kohaldamise kohta sama määruse artikli 178 lõike 7 alusel.

38. Kui väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja ei ole krediidasutus või investeerimisühing ja seega määrust (EL) nr 575/2013 tema suhtes ei kohaldata, peaks väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja vastama eelmises lõikes sätestatud suunistele ulatuses, milles nende kohaldamist ei peeta põhjendamatult koormavaks. Sellisel juhul peaks väärtpaberistamise tehingu algataja või algne laenuandja rakendama

kindlaksmääratud protsesse ja teavet, mis on saadud võlgnikelt riskipositsioonide algatamise kohta või väärtpaberistamise tehingu algatajalt riskipositsioonide vahendamise või riskijuhtimise protsessi käigus või mille on väärtpaberistamise tehingu algatajale teatanud kolmas isik.

Riskipositsioonid halvenenud krediitkvaliteediga võlgnike või garantiandjate suhtes

39. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 11 kohaldamiseks tuleks lõike punktides a–c sätestatud mõista kui halvenenud krediitkvaliteedi määratlust. Muudele võimalikele halvenenud krediitkvaliteedi asjaoludele, mida punktides a–c ei nimetata, käesolev nõue ei laiene.

40. Keeldu valida aluspositsioone halvenenud krediitkvaliteediga võlgniku või garantiandja suhtes ja kanda neid väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale, nagu on sätestatud määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõikes 11, tuleks mõista kui nõuet, et valimise ajal peab olema regressiõigus väärtpaberistatud riskipositsiooni kogusummale vähemalt ühe halvenenud krediitkvaliteediga osapoole suhtes, sõltumata sellest, kas osapool on võlgnik või garantiandja. Sel põhjusel ei tohi aluspositsioonid hõlmata kumbagi järgmisest kahest tingimusest:

- (a) riskipositsioonid halvenenud krediitkvaliteediga võlgniku suhtes, kui väärtpaberistatud riskipositsiooni kogusummale ei ole garantiandjat;
- (b) riskipositsioonid halvenenud krediitkvaliteediga võlgniku suhtes, kellel on halvenenud krediitkvaliteediga garantiandja.

Väärtpaberistamise tehingu algataja või algse laenuandja parima teadmise kohaselt

41. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 11 kohaldamiseks tuleks parima teadmise nõue lugeda täidetuks, kui teave saadakse üksnes järgmiste allikate ja asjaolude kombinatsioonide põhjal:

- (a) võlgnikelt riskipositsioonide algatamise kohta;
- (b) väärtpaberistamise tehingu algatajalt riskipositsioonide vahendamisel või riskijuhtimisel;
- (c) mille on väärtpaberistamise tehingu algatajale teatanud kolmas isik;
- (d) avalik teave või teave ühe või mitme krediidiregistri kannete kohta halva krediidialooga isikute kohta aluspositsiooni algatamise ajal, üksnes ulatuses, milles seda teavet oli juba punktide a, b ja c kontekstis arvestatud, ning kohaldatavate regulatiiv- ja järelevalvenõuete kohaselt, sealhulgas seoses määruse (EL) 2017/2402 artiklis 9 sätestatud kindlate laenuandmise kriteeriumide kohaselt. Erand kehtib klientide vastu esitatud nõuetele, mis ei ole algatatud laenu vormis, mille suhtes laenuandmise kriteeriume ei ole vaja kohaldada.

Riskipositsioonid halvenenud krediitkvaliteediga võlgnike või garantiandjate suhtes, kelle suhtes on toimunud võla restruktureerimise protsess

42. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 11 punkti a kohaldamiseks tuleb nõuet välistada riskipositsioonid halvenenud krediitkvaliteediga võlgnike või garantiandjate suhtes, kelle suhtes on toimunud seoses viivisnõuetega võla restruktureerimise protsess, mõista järgmiselt: see tähendab nii asjaomase võlgniku või garantiandja restruktureeritud riskipositsioone kui ka tema restruktureerimisele mittekuuluvaid riskipositsioone. Artikli kohaldamiseks ei tohiks restruktureeritud riskipositsioonide, mis vastavad artikli punktide i ja ii nõuetele, tulemusel toimuda võlgniku või garantiandja määramist halvenenud krediitkvaliteediga võlgnikuks või garantiandjaks.

Krediidiregister

43. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 11 punktis b sätestatud nõue peaks olema piiratud riskipositsioonidega võlgnike või garantiandjate suhtes, kelle puhul kehtivad aluspositsiooni algatamise ajal mõlemad järgmised nõuded:

- (a) võlgnik või garantiandja on krediidiregistris säilitatud negatiivse staatuse või negatiivsete andmete alusel selge sõnaga kantud krediidiregistrisse kui halva krediidialooga üksus;
- (b) võlgnik või garantiandja on krediidiregistris krediidiriski hindamise jaoks asjakohastel põhjustel.

Lepingus kokkulepitud maksete tegemata jätmise risk on oluliselt suurem kui võrreldavate riskipositsioonide korral

44. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 11 punkti c kohaldamiseks ei tuleks lugeda, et riskipositsioonid on saanud krediitkvaliteedi hinnangu või krediitkvaliteedi astme, mis näitab, et lepingus kokkulepitud maksete tegemata jätmise risk on oluliselt suurem kui väärtpaberistamise tehingu algataja hoitavate võrreldavate, väärtpaberistamata riskipositsioonide korral, kui kehtivad järgmised tingimused:

- (a) kõige asjakohasemad aluspositsioonide eeldatavaid tulemusnäitajaid määravad tegurid on sarnased;
- (b) selliste näitajate alusel nagu varasemad tulemused või asjaomased mudelid on punktis a viidatud sarnasuse tulemusena mõistlik eeldada, et tehingu kehtivusaja jooksul, või kui tehingu kehtivusaeg on pikem kui neli aastat, maksimaalselt nelja aasta jooksul, ei oleks nende tulemusnäitajad oluliselt erinevad.

45. Eelmise lõike nõuded tuleks lugeda täidetuks, kui kehtib üks järgmisest kahest tingimusest:

- (a) aluspositsioonid ei hõlma riskipositsioone, mis on liigitatud ebatõenäoliselt laekuvaks, langenud väärtusega või viivisnõudeks või liigitatud samalaadseks nõudeks asjaomase raamatupidamistava alusel;
- (b) aluspositsioonid ei hõlma riskipositsioone, mille krediitdireitingutel või muudel krediitkvaliteedi künnistel põhinev krediitkvaliteet erineb oluliselt võrreldavate nende riskipositsioonide krediitkvaliteedist, mille väärtpaberistamise tehingu algataja algatab tavapärase laenugevuse ja krediidiriski strateegia käigus.

4.6 Teinud vähemalt ühe makse (artikli 20 lõige 12)

Kriteeriumi kohaldamisala

46. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 12 kohaldamiseks ei tuleks riskipositsiooni täiendavate väljamaksete tegemist teatud laenuvõtjale pidada uue vähemalt ühe makse nõude põhjustajaks sellise riskipositsiooni suhtes.

Vähemalt üks makse

47. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 12 kohaldamiseks peaks sellises nõudes, mille kohaselt peab ülekandmise hetkeks olema tehtud vähemalt üks makse, viidatud makse olema rendi-, põhisumma- või intressimakse või mis tahes muud liiki makse.

4.7 Ei tohi olla peamiselt sõltuvad varade müügist (artikli 20 lõige 13)

Peamine sõltuvus varade müügist

48. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 13 kohaldamiseks ei tuleks tehinguid, millele amortiseeruva väärtpaberistamise puhul väärtpaberistamise algatamise ajal või uueneva väärtpaberistamise puhul uueneva perioodi ajal kehtivad kõik järgmised tingimused, lugeda peamiselt sõltuvaks aluspositsioone tagavate varade müügist ja seetõttu on lubatud:

- (a) lepingus kokku lepitud tagasimaksmata põhisumma jääk aluspositsioonide lepingu lõpptähtajal, mis sõltub neid aluspositsioone tagavate varade müügist, millega makstakse tagasi põhisumma jääk, ei ületa 50% kõigi väärtpaberistatud riskipositsioonide algsest koguväärtusest;
- (b) punktis a nimetatud aluspositsioonide tähtajad ei ole seotud olulise kontsentratsiooniriskiga ja on piisavalt jaotatud tehingu kogu kehtivusaja jooksul;
- (c) punktis a nimetatud kõigi aluspositsioonide koondsumma ühe võlgniku suhtes ei ületa 2% kõigi väärtpaberistatud aluspositsioonide koondsummast.

49. Kui ei ole selliseid väärtpaberistatud aluspositsioone, mis sõltuvad varade müügist, millega lepingu lõpptähtajal makstakse tagasi põhisumma jääk, ei ole vaja lõike 48 nõudeid kohaldada.

Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 13 teises lõigus sätestatud erand

50. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 20 lõike 13 teises lõigus sätestatud erand tagasimaksete kohta väärtpaberistamise positsioonide omajatele, mille aluspositsioonid on tagatud varadega, mille väärtus on tagatud või täielikult kaetud aluspositsioone tagavate varade või aluspositsioonide eneste tagasiositukohustusega muu kolmanda isiku poolt, peaksid müüja või kolmas isik vastama mõlemale järgmisele tingimusele:

- (a) nad ei ole maksejõuetud;
- (b) ei ole alust uskuda, et üksus ei suuda täita tagatise või tagasiosituga seotud kohustusi.

5. Standardimisega seotud kriteeriumid

5.1 Intressimäära- ja valuutariski asjakohane maandamine (artikli 21 lõige 2)

Intressimäära- ja valuutariski asjakohane maandamine

51. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 2 kohaldamiseks peaks selleks, et väärtpaperistamisest tulenevaid intressimäära- ja valuutariske loetaks asjakohaselt maandatuks, piisama riskimaanduse olemasolust, kui see ei ole ebatavaliselt piiratud, nii et katab enamiku asjaomase intressimäära- või valuutariskist asjaomaste stsenaariumide põhjal, mõistetuna majanduslikust seisukohast. Riskimaandus võib olla ka tuletisinstrumentide või muude riskimaandusmeetmete vormis, sealhulgas reservfondid, ületagatus, ületulu ja muud meetmed.
52. Kui intressimäära- ja valuutariski asjakohane maandamine toimub tuletisinstrumentide kaudu, tuleks järgida kõiki järgmisi nõudeid:
- (a) tuletisinstrumente tuleks kasutada ainult tõeliseks intressimäärade ja valuuta varade ja kohustuste mittevastavuse maandamiseks ning neid ei tohiks kasutada spekulatiivsetel eesmärkidel;
 - (b) tuletisinstrumentid peaksid põhinema üldiselt aktsepteeritaval dokumentatsioonil, sealhulgas Rahvusvahelise Vahetustehingute ja Tuletisinstrumentide Liidu (ISDA) või muudel sarnastel kehtestatud riiklikel dokumenteerimisstandarditel;
 - (c) tuletisinstrumentide dokumentides peaks olema sätestatud, et vastaspoole piisava krediitvõime kaotuse korral alla teatud taseme, mõõdetuna kas krediidireitingu põhjal või muul viisil, kehtivad vastaspoolele tagatisnõuded või tuleb teha mõistlikke jõupingutusi selle asendamiseks või tagamiseks teise vastaspoole poolt.
53. Kui määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõikes 2 sätestatud intressimäära- ja valuutariski maandatakse mitte tuletisinstrumentide, vaid muude riskimaandusmeetmete abil, tuleks need meetmed kavandada piisavalt töökindlad. Kui selliseid riskimaandusmeetmeid kasutatakse mitme riski samaaegseks maandamiseks, peaks määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõikes 2 nõutav avalikustamine hõlmama selgitust, kuidas meetmed maandavad ühest küljest intressimäära- ja valuutariske ning teisest küljest muid riske.
54. Avalikustada tuleks punktides 52 ja 53 nimetatud meetmeid, samuti kogu tehingu kehtivusaja jooksul intressimäära- ja valuutariski maandamise asjakohasust toetavad argumendid.

Tuletisinstrumentid

55. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 2 kohaldamiseks ei tohiks mõista, et aluspositsioonide kogumisse kuuluvad riskipositsioonid, mis sisaldavad üksnes tuletisinstrumenti komponenti,

mille ainus eesmärk on asjaomase aluspositsiooni, mis ise ei ole tuletisinstrument, intressimäära- ja valuutariski otsene maandamine, on keelatud.

Üldised rahvusvahelised rahandusstandardid

56. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 2 kohaldamiseks peaksid üldised rahvusvahelised rahandusstandardid hõlmama ISDA või muid sarnaseid kehtestatud riiklikke dokumenteerimisstandardeid.

5.2 Viiteintressimääraga seotud intressimaksed (artikli 21 punkt 3)

Viiteintressimäärad

57. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 3 kohaldamiseks peaksid intressimäärad, mida tuleks lugeda viiteintressimääraga seotud intressimaksete asjakohaseks võrdlusaluseks, hõlmama kõike alljärgnevat:

- (a) pankadevahelised intressimäärad, sealhulgas Libor, Euribor ja muud tunnustatud võrdlusalused;
- (b) rahapoliitiliste asutuste kehtestatud intressimäärad, sealhulgas Föderaalreservi intressimäärad ja keskpankade diskontomäärad;
- (c) sektoripõhised intressimäärad, mis kajastavad laenuandja rahastamiskulusid, sealhulgas standardsed muutuvad intressimäärad ja sisemised intressimäärad, mis kajastavad otseselt panga või asutuse rahastamiskulu turumääras, ulatuses, milles investoritele edastatakse piisavat teavet, mis võimaldab neil hinnata sektoripõhiste intressimäärade suhet muudesse turumääradesse.

Keerukad valemid või tuletisinstrumentid

58. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 3 kohaldamiseks tuleks valemil lugeda keerukaks, kui see vastab ühingu Global Association of Risk Professionals (GARP) eksootilise instrumendi määratlusele, milleks on finantsvara või instrument, mille omadused teevad selle keerukamaks kui lihtsamad (*plain vanilla*) tooted. Keerukaks valemiks või tuletisinstrumentiks ei tuleks lugeda üksnes intressimäära ülem- või alampiiride kasutamist.

5.3 Nõuded täitmisele pööramise või kiirendatud menetluse teate kohta (artikli 21 lõige 4)

Erandjuhud

59. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 4 punkti a kohaldamiseks tuleks erandjuhtude loetelu võimalikult suures ulatuses lisada tehingu dokumentidesse.

60. Arvestades erandjuhtude olemust ja et võimaldada paindlikkust võimalike ebatavaliste asjaolude suhtes, mille tõttu investorite parimates huvides peaks raha jääma

väärtpaberistamise eriotstarbelisest ettevõtjast üle kandmata, peaks juhul, kui kooskõlas punktiga 59 on erandjuhtude loetelu lisatud tehingu dokumentidesse, loetelu olema mitteammendav.

Summa väärtpaberistamise eriotstarbelisest ettevõtjast ülekandmata jätmise investorite parimates huvides

61. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 4 punkti a kohaldamiseks peaks rahasumma, mida loetakse eriotstarbelisest ettevõtjast ülekandmata jäetuks, kokku leppima usaldusisiku või investorite muu esindajaga, kellel on seadusejärgne kohustus tegutseda investorite parimates huvides, või investoritega tehingu dokumentides olevate hääletamissätete kohaselt.
62. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 4 punkti a kohaldamiseks peaks olema lubatud jätta raha eriotstarbelisest ettevõtjast ülekandmata tulevikus kasutatava reservfondi vormis, kuni reservfondi kasutamine on piiratud üksnes määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 4 punktis a sätestatud eesmärkidega või investoritele korrapäraste tagasimaksete tegemisega.

Tagasimaksed

63. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 4 punkti b nõudeid tuleks mõista kui üksnes põhisumma tagasimakseid, kuid mitte intressimakseid.
64. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 4 punkti b kohaldamiseks peaksid mittejärjestikused põhisumma maksed olukorras, kui on esitatud teade täitmisele pööramise või kiirendatud menetluse kohta, olema keelatud. Kui täitmisele pööramise või kiirendatud menetluse juhtum puudub, võib põhisumma makseid lubada täiendamise eesmärgil kõnealuse määruse artikli 20 lõike 12 kohaselt.

Aluspositsioonide likvideerimine turuväärtuse alusel

65. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 4 punkti d kohaldamiseks ei tuleks investorite otsust likvideerida aluspositsioonid turuväärtuse alusel lugeda aluspositsioonide automaatseks likvideerimiseks turuväärtuse alusel.

5.4 Mittejärjestikune maksehierarhia (artikli 21 lõige 5)

Tulemusnäitajatega seotud käivitavad tegurid

66. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 5 kohaldamiseks võivad aluspositsioonide krediitkvaliteedi halvenemist näitavad käivitavad tegurid hõlmata alljärgnevat:
 - (a) aluspositsioonide korral, mille regulatiivset eeldatavat kahju on võimalik määrata määruse (EL) nr 575/2013 või Euroopa Liidu muu asjakohase õigusakti alusel, kumulatiivsed kahjud, mis on suuremad kui aluspositsioonide regulatiivse üheaastase eeldatava kahju teatud protsent ja tehingu kaalutud keskmine kehtivusaeg;

- (b) kumulatiivsed enne tähtaegumist toimunud makseviivitused, mis on suuremad kui teatud protsent investorite hoitavast väärtpaberistamise seeria tagasimaksmata nominaalväärtuse summast ja investoritele allutatud väärtpaberistamise seeriast;
- (c) portfelli kaalutud keskmine krediitkvaliteet langeb alla teatud eelnevalt kindlaksmääratud taseme või riskipositsioonide kontsentratsioon kõrge krediidiriskiga (makseviivituse tõenäosus) tähtajaklassides tõuseb üle eelnevalt kindlaksmääratud taseme.

5.5 Ennetähtaegse amortiseerimise klauslid või tegurid, mis käivitavad uueneva perioodi lõppemise (artikli 21 lõige 6)

Maksete vahendaja maksejõuetusega seotud sündmus

67. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 6 punkti b kohaldamiseks peaks maksete vahendaja maksejõuetusega seotud sündmus tekitama mõlemad järgmised asjaolud:

- (a) see peaks võimaldama asendada maksete vahendajat, et tagada vahendamise jätkamine;
- (b) see peaks käivitama uueneva perioodi lõppemise.

5.6 Maksete vahendaja asjatundlikkus (artikli 21 lõige 8)

Maksete vahendaja asjatundlikkuse määramise kriteeriumid

68. Et kindlaks määrata, kas maksete vahendajal on määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 8 kohaste väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamise asjatundlikkus, peaksid kohalduma mõlemad järgmised tingimused:

- (a) maksete vahendaja juhtorgani liikmetel ja kõrgemal juhtkonnal, kes ei ole juhtorgani liikmed ja vastutavad väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamise eest, peavad olema piisavad teadmised ja oskused väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamise kohta;
- (b) asjatundlikkuse määramisel tuleb arvestada järgmisi asjatundlikkuse kvaliteedi põhimõtteid:
 - (i) juhtorgani ja kõrgema juhtkonna liikmete roll ja kohustused ning nõutav suutlikkus peaks olema piisav;
 - (ii) juhtorgani ja kõrgema juhtkonna liikmete varasemate ametikohtade töökogemus, haridus ja koolitus peaksid olema piisavad;
 - (iii) juhtorgani ja kõrgema juhtkonna liikmete osalemine riskipositsioonide vahendamisega seotud funktsiooni juhtimisstruktuuris peab olema piisav;

- (iv) usaldatavusnõuete täitmisele allutatud üksuse korral tuleb üksusele antud reguleeriva asutuse lube pidada väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamisel asjakohaseks.

69. Maksete vahendajat tuleks pidada asjatundlikuks, kui kehtib üks järgmisest kahest tingimusest:

- (a) selle üksuse või konsolideerimisgrupi äritegevus, kuhu üksus kuulub raamatupidamislikul või usaldatavusnõuete täitmise eesmärgil, on hõlmanud väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamist vähemalt viie aasta jooksul;
- (b) kui alapunkti a nõue ei ole täidetud, tuleks maksete vahendajat pidada asjatundlikuks, kui ta täidab mõlemat järgmist nõuet:
 - (i) vähemalt kahel juhtorgani liikmel on vähemalt viieaastane isiklik asjakohane töökogemus väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamisel;
 - (ii) kõrgemal juhtkonnal, kes ei ole juhtorgani liikmed ja vastutavad väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamise eest, on vähemalt viieaastane isiklik asjakohane töökogemus väärtpaberistatavate riskipositsioonidega samalaadsete riskipositsioonide vahendamisel;
 - (iii) üksuse maksete vahendamise funktsiooni tagab asendusteenuse pakkuja, kes vastab alapunkti a nõuetele.

70. Et tõendada töökogemuse kestust aastates, tuleks asjakohast asjatundlikkust avalikustada piisavalt üksikasjalikult ja kehtivate konfidentsiaalsusnõuete kohaselt, et investorid saaksid täita kohustusi määruse (EL) 2017/2402 artikli 5 lõike 3 punkti c kohaselt.

Samalaadsed positsioonid

71. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 8 kohaldamiseks tuleks mõistet „samalaadsed positsioonid“ tõlgendada ülal punktis 22 olevas tõlgenduses.

Hästi dokumenteeritud ja asjakohased põhimõtted, menetlused ja riskijuhtimise kontrollimeetmed

72. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 8 kohaldamiseks tuleks lugeda, et maksete vahendajal on seoses riskipositsioonide maksete vahendamisega olemas hästi dokumenteeritud ja asjakohased põhimõtted, menetlused ja riskijuhtimise kontrollimeetmed, kui täidetud on üks järgmisest kahest tingimusest:

- (a) maksete vahendaja on üksus, kelle suhtes kehtivad liidu usaldatavus- ja kapitalinõuded ning järelevalve ja neid regulatiivseid lube loetakse maksete vahendamise jaoks asjakohaseks;
- (b) maksete vahendaja on üksus, kelle suhtes ei kehti liidu usaldatavus- ja kapitalinõuded ning järelevalve ja esitatakse tõendid hästi dokumenteeritud ja asjakohaste põhimõtete ja riskijuhtimise kontrollimeetmete olemasolu kohta, mis hõlmavad ka headest turutavatest kinnipidamist ja aruandlussuutlikust. Tõendeid peaksid olema kinnitatud asjakohase kolmanda isiku, näiteks reitinguagentuuri või välisaudiitori tehtud läbivaatuse alusel.

5.7 Õiguskaitsevahendid ja meetmed võlgnike viivisseisundi või makseviivituse suhtes (artikli 21 lõige 9)

Sätestatud selgelt ja järjepidevalt

Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 9 kohaldamiseks tuleks mõisteid „selgelt ja järjepidevalt olema sätestatud“ ning „selgelt täpsustatud“ mõista kui nõuet, et investorite tegevuse lihtsustamiseks kasutatakse samu täpseid mõisteid kõigis tehingu dokumentides.

5.8 Konfliktide lahendamine eri kategooria investorite vahel (artikli 21 lõige 10)

Selged sätted, mis võimaldavad õigeaegselt lahendada konflikte eri kategooria investorite vahel

73. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 10 kohaldamiseks peaksid tehingu dokumentide sätted, mis võimaldavad õigeaegselt lahendada konflikte eri kategooria investorite vahel, hõlmama sätteid kõige alljärgneva kohta:

- (a) koosolekute kokkukutsumise ja konverentskõnede korraldamise meetod;
- (b) koosoleku või konverentskõne korraldamise maksimaalne kestus;
- (c) nõutav kvoorum;
- (d) otsuste kinnitamiseks vajalik häälte alamkünnis, kusjuures tuleb selgelt eristada iga otsuse liigi alamkünnist;
- (e) kui kohaldatav, koosolekute asukoht, mis peaks olema Euroopa Liidus.

74. Kui asjaomases jurisdiktsioonis kehtivad kohustuslikud õigussätted, kuidas lahendada investorite konflikte, võib määruse (EL) 2017/2402 artikli 21 lõike 10 kohaldamiseks viidata neile tehingu dokumentides.

6. Läbipaistvusega seotud kriteeriumid

6.1 Andmed varasemate tulemusnäitajate seoses makseviivituste ja kahjuga (artikli 22 lõige 1)

Andmed

75. Kui müüja ei saa esitada määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõikes 1 nõutavaid andmeid, võib nõude kohaldamiseks kasutada väliseid andmeid, mis on avalikult kättesaadavad või mille esitab kolmas isik, näiteks reitinguagentuur või muu turuosaline, kui artikli kõik ülejäänud tingimused on täidetud.

Põhimõtteliselt sarnased riskipositsioonid

76. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõike 1 kohaldamiseks tuleks mõistet „põhimõtteliselt sarnased riskipositsioonid“ mõista järgmiselt: see tähendab riskipositsioone, mille korral on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

- (a) kõige asjakohasemad aluspositsioonide eeldatavaid tulemusnäitajaid määravad tegurid on sarnased;
- (b) selliste näitajate alusel nagu varasemad tulemused või asjaomased mudelid on punktis a viidatud sarnasuse tulemusena mõistlik eeldada, et tehingu kehtivusaja jooksul, või kui tehingu kehtivusaeg on pikem kui neli aastat, maksimaalselt nelja aasta jooksul, ei oleks nende tulemusnäitajad oluliselt erinevad.

77. Põhimõtteliselt sarnased riskipositsioonid ei tohiks olla piiratud riskipositsioonidega, mida hoitakse väärtpaberistamise tehingu algataja bilansis.

6.2 Aluspositsioonide valimi kontroll (artikli 22 lõige 2)

Aluspositsioonide valimi väliskontroll

78. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõike 2 kohaldamiseks peaksid enne emiteerimist kontrollimisele kuuluvad aluspositsioonid olema representatiivne valim esialgsest portfelist, millest väärtpaberistatud kogum eraldatakse ja mis on enne emiteerimist piisaval lõplikul kujul.

Kontrolliv isik

79. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõike 2 kohaldamiseks tuleks asjakohaseks ja sõltumatuks isikuks pidada isikut, kes vastab mõlemale järgmisele tingimusele:

- (a) tal on kogemused ja suutlikkus kontrollida;
- (b) ta ei ole ükski alljärgnevast:

- (i) reitinguagentuur;
- (ii) kolmas isik, kes kontrollib standardväärtpaberistamise nõuete täitmist kooskõlas määruse (EL) 2017/2402 artikliga 28;
- (iii) väärtpaberistamise tehingu algatajaga seotud üksus.

Kontrolli ulatus

80. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõike 2 kohaldamiseks peaks representatiivse valimi alusel toimuv kontroll, milles kasutatakse vähemalt 95% usaldusnivood, hõlmama mõlemat järgmist elementi:

- (a) kontroll, kas esialgse portfelli aluspositsioonid vastavad sobivuskriteeriumide nõuetele, mida on võimalik testida enne emiteerimist;
- (b) kontroll, kas investoritele esitatud aluspositsiooni andmed mis tahes ametlikus pakkumisdokumendis on õiged.

Kontrollimise kinnitus

81. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõike 2 kohaldamiseks tuleks avaldada kinnitus, et kontroll on toimunud ja ei ole tehtud olulisi negatiivseid järeldusi.

6.3 Kohustise rahavoo mudel (artikli 22 lõige 3)

Lepingul põhineva seose täpne kajastamine

82. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõike 3 kohaldamiseks tuleks lugeda lepingul põhineva seose kajastamist aluspositsioonide ning väärtpaberistamise tehingu algataja, sponsori, investorite, muude kolmandate isikute ja väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja vahel liikuvate maksete vahel täpselt, kui seda tehakse täpselt ja piisava detailsusega, mis võimaldab investoritel modelleerida väärtpaberistamise eriotstarbelise ettevõtja maksekohustusi ja hinnastada väärtpaberistamist sellele vastavalt. See võib hõlmata algoritme, mis võimaldavad investoritel modelleerida mitmeid rahavooge mõjutavaid stsenaariume, näiteks makseviivituse või ennetähtaegse tasumise eri määrad.

Kolmandad isikud

83. Määruse (EL) 2017/2402 artikli 22 lõike 3 kohaldamiseks peaks väärtpaberistamise tehingu algataja või sponsor jääma vastutavaks teabe võimalikele investoritele avalikustamise eest, kui kohustise rahavoo mudeli töötab välja kolmas isik.

6.4 Varade keskkonnatoime (artikli 22 lõige 4)

Varade keskkonnatoime kohta kättesaadav teave

84. Nõuet tuleks kohaldada ainult juhul, kui aluspositsioonidega rahastavate varade energiamärgiste teave on väärtpaberistamise tehingu algatajale, sponsorile või väärtpaberistamise eriotstarbelisele ettevõtjale kättesaadav ning salvestatud tema asutusesiseses andmebaasis või IT-süsteemis. Kui teave on kättesaadav üksnes osa aluspositsioonide kohta, peaks nõue kehtima ainult sellise aluspositsioonide osa kohta, mille kohta on teave kättesaadav.